

PROMJENA PRAVILA ODBOJKE 2021. godine

i njihov uticaj

Pravilo	Tekst pravila 2017-20	Tekst pravila 2021-24	Vrsta promjene
1.2.2	<p>Podloga mora biti ravna, horizontalna i jednoobrazna. Ne smije da predstavlja nikakvu opasnost za povredu igrača. Zabranjeno je igrati na neravnoj ili klizavoj podlozi.</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, linije terena moraju biti bijele boje. Teren i slobodna zona moraju biti obojeni drugim, međusobno različitim bojama.</p>	<p>Podloga mora biti ravna, horizontalna i jednoobrazna. Ne smije da predstavlja nikakvu opasnost za povredu igrača. Zabranjeno je igrati na neravnoj ili klizavoj podlozi.</p> <p>Za FIVB, svetska i zvanična takmičenja, linije terena moraju biti bijele boje. Teren i slobodna zona moraju biti obojeni drugim, međusobno različitim bojama. Teren za igru može biti obojen različitim bojama, čime bi se istakla razlika između prednje i zadnje zone.</p>	Dopuna
1.4.5	<p>Prostor za zagrijavanje</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, prostor za zagrijavanje je približno veličine 3x3 m i nalazi se u uglovima, sa strane obije klupe za rezervne igrače, izvan slobodne zone.</p>	<p>Prostor za zagrijavanje</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, prostor za zagrijavanje je približno veličine 3x3 m i nalazi se u uglovima, sa strane obije klupe za rezervne igrače, izvan slobodne zone, tako da ne zaklanja pogled gledaocima, ili može biti iza klupe ekipe, tamo gdje se početak tribina nalazi više od 2,5m iznad površine terena.</p>	Dopuna
1.4.6	<p>Kazneni prostor</p> <p>Po jedan kazneni prostor nalazi se u kontrolnom prostoru u produžetku svake osnovne linije. Njihova veličina je približno 1x1 m, u njima se nalaze po 2 stolice i mogu biti ograničeni crvenom linijom širine 5 cm.</p>	1.4.6 – BRIŠE SE	<p style="text-align: center;">Promjena pravila (da bi se izbjegle prazne stolice u prostoru za igru)</p> <p><small>PRAVILA NA KOJA UTIČE: 21.3.2.1 – 21.3.3.1 – 24.2.10 – Definicije: Kazneni prostor</small></p>
1.6	(ne postoji tekst pravila u izdanju 2017-2020)	Trebalo bi da ne bude manje od 300 luksa.	<p style="text-align: center;">Promjena pravila (da bi se dale smjernice za</p>

	<p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, osvetljenje prostora za igru bi trebalo da bude između 1000 i 1500 luksa, mjereno 1 m iznad podloge prostora za igru.</p>	<p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, osvetljenje prostora za igru ne bi trebalo da bude manje od 2000 luksa, mjereno 1 m iznad podloge prostora za igru.</p>	<p>takmičenja lokalnog nivoa i povećalo osvetljenje za FIVB takmičenja, shodno potrebama televizije)</p>
2.2	<p>STRUKTURA</p> <p>Mreža je 1 m široka i 9,5 do 10 m duga (od 25 do 50 cm sa svake strane bočnih traka), napravljena od crnih kvadratnih polja, stranice 10 cm.</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, u skladu sa posebnim odredbama takmičenja, kvadratna polja mreže mogu biti modifikovana kako bi se omogućilo oglašavanje, shodno marketinškim zahtjevima.</p> <p>Na njenom vrhu se nalazi horizontalna traka, širine 7 cm, napravljena od dvostruko presavijenog bijelog platna, prišivenog cijelom dužinom mreže. Na svakom kraju trake su rupe, kroz koje prolazi kanap, koji vezuje traku za stubove i zateže njen gornji dio.</p> <p>Kroz traku je provučena savitljiva žica (sajla), koja vezuje mrežu za stubove i zateže njen gornji dio.</p> <p>Na dnu mreže je još jedna horizontalna traka, širine 5 cm, slična onoj na vrhu mreže, kroz koju je provučen kanap. Taj kanap vezuje mrežu za stubove i zateže njen donji dio.</p>	<p>STRUKTURA</p> <p>Mreža je 1 m široka (+/- 3 cm) i 9,5 do 10 m duga (od 25 do 50 cm sa svake strane bočnih traka), napravljena od crnih kvadratnih polja, stranice 10 cm.</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, u skladu sa posebnim odredbama takmičenja, kvadratna polja mreže mogu biti modifikovana kako bi se omogućilo oglašavanje, shodno marketinškim zahtjevima.</p> <p>Na njenom vrhu se nalazi horizontalna traka, širine 7 cm, napravljena od dvostruko presavijenog bijelog platna, prišivenog cijelom dužinom mreže. Na svakom kraju trake su rupe, kroz koje prolazi kanap, koji vezuje traku za stubove i zateže njen gornji dio.</p> <p>Kroz traku je provučena savitljiva žica (sajla), koja vezuje mrežu za stubove i zateže njen gornji dio.</p> <p>Na dnu mreže je još jedna horizontalna traka, širine 5 cm, slična onoj na vrhu mreže, kroz koju je provučen kanap. Taj kanap vezuje mrežu za stubove i zateže njen donji dio.</p>	<p>Dopuna</p>
4.1.1	<p>Ekipa za utakmicu se može sastojati od najviše 12 igrača, plus:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Trenersko osoblje: jedan trener, najviše dva pomoćna trenera -Medicinsko osoblje: jedan fizioterapeut i jedan ljekar <p>Samo oni članovi koji su navedeni u spisku u zapisniku mogu slobodno da uđu u takmičarski kontrolni prostor i da učestvuju u zvaničnom zagrijavanju i utakmici.</p>	<p>Ekipa za utakmicu se može sastojati od najviše 12 igrača, plus:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Trenersko osoblje: jedan trener, najviše dva pomoćna trenera -Medicinsko osoblje: jedan fizioterapeut i jedan ljekar <p>Samo oni članovi koji su navedeni u spisku u zapisniku mogu slobodno da uđu u takmičarski kontrolni prostor i da učestvuju u zvaničnom zagrijavanju i utakmici.</p>	<p>Dopuna/ Razjašnjenje</p>

	<p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja za seniore: Najviše 14 igrača može biti upisano u zapisnik i nastupiti na utakmici. Trener sâm bira najviše pet članova stručnog štaba koji sjede na klupi (uključujući i trenera), ali oni moraju biti upisani u zapisnik i registrovani na O-2 (bis) obrascu. Nije dozvoljeno da tim menadžer i novinar ekipe sjede na klupi, ili iza klupe, u kontrolnom prostoru. Svaki ljekar ili fizioterapeut koji učestvuje na FIVB, svjetskim i zvaničnim takmičenjima, mora da bude dio delegacije i prethodno akreditovan od strane FIVB-a. Međutim, za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja za seniore, ukoliko nisu uključeni u članove stručnog štaba koji sjede na klupi, moraju da sjede iza zaštitne ograde, unutar takmičarskog kontrolnog prostora i mogu da intervenišu jedino ukoliko su pozvani od strane sudija da pruže neodložnu pomoć igračima. Fizioterapeut ekipe (čak i ukoliko nije na klupi) može da pomaže u zagrijavanju, do početka zvaničnog zagrijavanja na mreži.</p> <p>Zvanične propozicije za svako takmičenje nalaze se u posebnom Priručniku (Handbook) za to takmičenje.</p>	<p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja za seniore: Najviše 14 igrača može biti upisano u zapisnik i nastupiti na utakmici. Trener sâm bira najviše pet članova stručnog štaba koji sjede na klupi (uključujući i trenera), ali oni moraju biti upisani u zapisnik i registrovani na O-2 (bis) obrascu. Nije dozvoljeno da tim menadžer i/ili novinar ekipe sjede na klupi, ili iza klupe, u kontrolnom prostoru. Svaki ljekar ili fizioterapeut koji učestvuje na FIVB, svjetskim i zvaničnim takmičenjima, mora da bude dio delegacije i prethodno akreditovan od strane FIVB-a. Međutim, za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja za seniore, ukoliko nisu uključeni u članove stručnog štaba koji sjede na klupi, moraju da sjede iza zaštitne ograde, unutar takmičarskog kontrolnog prostora, ili na posebnom mjestu za to označenom u posebnom Priručniku takmičenja i mogu da intervenišu jedino ukoliko su pozvani od strane sudija da pruže neodložnu pomoć igračima. Fizioterapeut ekipe (čak i ukoliko nije na klupi) može da pomaže u zagrijavanju, do početka zvaničnog zagrijavanja na mreži.</p> <p>Zvanične propozicije za svako takmičenje nalaze se u posebnom Priručniku (Handbook) za to takmičenje.</p>	
4.1.2	Jedan od igrača, izuzev Libera, je kapiten ekipe i mora biti označen u zapisniku.	Jedan od igrača, izuzev Libera , je kapiten ekipe i mora biti označen u zapisniku.	Pod uticajem promjene pravila 5
4.2.2	Samo članovima ekipe je dozvoljeno da sjede na klupi za vrijeme utakmice i da učestvuju u zvaničnom zagrijavanju.	Samo članovima ekipe je dozvoljeno da uđu u prostor za igru , sjede na klupi za vrijeme utakmice i da učestvuju u zvaničnom zagrijavanju.	Dopuna
4.2.3	Za vrijeme tajm-auta i tehničkih tajm-auta: u slobodnoj zoni, iza svog polja.	Za vrijeme tajm-auta i tehničkih tajm-auta : u slobodnoj zoni, iza svog polja.	Pod uticajem brisanja nekadašnjeg pravila 15.4.2

4.5.3	<p>Steznici (postavljena pomoćna sredstva za zaštitu od povreda) se mogu nositi kao zaštita i podrška.</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, ova pomoćna sredstva moraju biti iste boje kao odgovarajući dio uniforme.</p>	<p>Steznici (postavljena pomoćna sredstva za zaštitu od povreda) se mogu nositi kao zaštita i podrška.</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, ova pomoćna sredstva moraju biti iste boje kao odgovarajući dio uniforme. Mogu se koristiti i crna, bijela, ili neutralna boja, pod uslovom da svi igrači koji ih imaju nose istu boju.</p>	Dopuna
5	<p>Kapiten ekipe i trener su odgovorni za ponašanje i disciplinu članova svoje ekipe.</p> <p>Libero igrači ne mogu biti kapiteni ekipe, ili kapiteni u igri.</p>	<p>Kapiten ekipe i trener su odgovorni za ponašanje i disciplinu članova svoje ekipe.</p> <p>Libero igrači mogu biti kapiteni ekipe, ili kapiteni u igri.</p>	<p>Promjena pravila (dozvoljavanje da Libero bude kapiten ekipe ili kapiten u igri)</p> <p><u>PRAVILA NA KOJA UTIČE:</u> 4.1.2 – 5.1.2 – 19.4.2.5</p>
5.1.2	<p>ZA VRIJEME UTAKMICE, kapiten ekipe je kapiten u igri dok je na terenu. Kada kapiten ekipe nije na terenu, trener, ili kapiten ekipe, mora odrediti drugog igrača na terenu, ali ne Libera, koji će preuzeti ulogu kapitena u igri. Kapiten u igri obavlja tu ulogu dok ne izađe sa terena zamjenom igrača, dok se ne vrati kapiten ekipe, ili dok se ne završi set.</p>	<p>ZA VRIJEME UTAKMICE, kapiten ekipe je kapiten u igri dok je na terenu. Kada kapiten ekipe nije na terenu, trener, ili kapiten ekipe, mora odrediti drugog igrača na terenu, ali ne Libera, koji će preuzeti ulogu kapitena u igri. Kapiten u igri obavlja tu ulogu dok ne izađe sa terena zamjenom igrača, dok se ne vrati kapiten ekipe, ili dok se ne završi set.</p>	Pod uticajem promjene pravila 5
5.1.2.3	<p>u odsustvu trenera, zahtjevao tajm-aute i zamjene igrača.</p>	<p>u odsustvu trenera, osim ako ekipa ima pomoćnika trenera koji je preuzeo funkcije trenera, zahtjevao tajm-aute i zamjene igrača.</p>	Razjašnjenje da bi se izbjeglo preklapanje funkcija
5.2.3.4	<p>može, kao i ostali članovi ekipe, davati instrukcije igračima na terenu. Trener može davati ove instrukcije stojeći, ili hodajući unutar slobodne zone, ispred svoje klupe za rezervne igrače, od produžetka linije napada, do prostora za zagrijavanje, bez ometanja i odugovlačenja utakmice.</p>	<p>može, kao i ostali članovi ekipe, davati instrukcije igračima na terenu. Trener može davati ove instrukcije stojeći, ili hodajući unutar slobodne zone, ispred svoje klupe za rezervne igrače, od produžetka linije napada, do prostora za zagrijavanje, ukoliko se on nalazi u uglu takmičarskog kontrolnog prostora, bez ometanja i odugovlačenja utakmice. Ukoliko se prostor za zagrijavanje nalazi iza klupe ekipe, onda trener može da se kreće od produžetka linije napada do kraja terena svoje ekipe, ali tako da ne zaklanja pogled linijskim sudijama.</p>	Razjašnjenje pod uticajem dopune pravila 1.4.5

7.2.3	U slučaju naizmeničnog zagrijavanja, ekipa koja ima prvi servis prva se zagrijava na mreži.	U slučaju naizmeničnog zagrijavanja, ekipa koja ima prvi servis prva se zagrijava na mreži. Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, svi igrači moraju da nose uniforme za igru tokom cijelog Protokola i zagrijavanja.	Razjašnjenje
7.4.3	Pozicije igrača se određuju i kontrolišu na osnovu pozicije stopala koja dodiruju tlo, tako da:	Pozicije igrača se određuju i kontrolišu na osnovu pozicije stopala koja dodiruju tlo (igrač zadržava poziciju svog poslednjeg kontakta sa podom), tako da:	Promjena pravila (radi razjašnjenja)
7.4.3.1	bar dio stopala svakog igrača prednje linije mora biti bliži srednjoj liniji u odnosu na stopala njemu odgovarajućeg igrača zadnje linije;	bar dio jednog stopala svakog igrača zadnje linije mora biti u ravni ili dalji od srednje linije u odnosu na prednje postavljeno stopalo njemu odgovarajućeg igrača prednje linije ;	Promjena pravila (uzima se u obzir dalje umesto bliže, da bi se omogućila veća fleksibilnost za poziciju igrača u trenutku servisnog udarca)
7.4.3.2	bar dio stopala svakog desnog (lijevog) igrača mora biti bliži desnoj (lijevoj) bočnoj liniji u odnosu na stopala srednjeg igrača te linije.	bar dio jednog stopala svakog desnog (lijevog) igrača mora biti u ravni ili bliži desnoj (lijevoj) bočnoj liniji u odnosu na stopala udaljenija od desne (lijeve) bočne linije drugih igrača te linije.	
9	Svaka ekipa mora igrati unutar svog prostora za igru (osim u slučaju iz Pravila 10.1.2). Međutim, lopta može biti vraćena izvan slobodne zone.	Svaka ekipa mora igrati unutar svog prostora za igru (osim u slučaju iz Pravila 10.1.2). Međutim, lopta može biti vraćena izvan slobodne zone i preko zapisničkog stola u cijeloj njegovoj dužini.	Promjena pravila (da bi se dozvolile spektakularne akcije)
11.2.2.1	dodirnuti protivničko polje stopalom (stopalima) je dozvoljeno, pod uslovom da je jedan dio stopala, kojim/a je izvršen prelaz, ili u kontaktu sa srednjom linijom, ili je direktno iznad nje;	dodirnuti protivničko polje stopalom (stopalima) je dozvoljeno, pod uslovom da je jedan dio stopala, kojim/a je izvršen prelaz, ili u kontaktu sa srednjom linijom, ili je direktno iznad nje, a ta akcija ne ometa protivnikovu igru;	Razjašnjenje

11.3.2	Igrač može da dodirne stub, konopce/sajle, ili bilo koji drugi predmet izvan antena, uključujući i samu mrežu, pod uslovom da to ne ometa igru.	Igrač može da dodirne stub, konopce/sajle, ili bilo koji drugi predmet izvan antena, uključujući i samu mrežu, pod uslovom da to ne ometa igru (izuzev pravila 9.1.3)	Preciziranje
12.5.1	Igrači ekipe koja servira ne smiju sprečavati protivničke igrače, pojedinačnim ili grupnim zaklanjanjem („maskom“), da vide servera i putanju lopte.	Igrači ekipe koja servira ne smiju sprečavati protivničke igrače, pojedinačnim ili grupnim zaklanjanjem („maskom“), da vide servisni udarac i putanju lopte.	Razjašnjenje
12.5.2	Igrač ili grupa igrača ekipe koja servira čini zaklon ako mašu rukama, skaču ili se kreću lijevo-desno za vrijeme izvođenja servisnog udarca, ili ako stoje grupisani tako da prikrivaju servera i putanju lopte, sve dok lopta ne pređe vertikalnu ravan mreže	Igrač ili grupa igrača ekipe koja servira čini zaklon ako mašu rukama, skaču ili se kreću lijevo-desno za vrijeme izvođenja servisnog udarca, ili ako stoje grupisani tako da prikrivaju i servisni udarac i putanju lopte, sve dok lopta ne pređe vertikalnu ravan mreže. Ukoliko je bilo šta od pomenutog vidljivo za ekipu koja prima servis, to nije zaklon.	
14.3	BLOKIRANJE U PROTIVNIČKOM PROSTORU Prilikom blokiranja, igrači mogu postaviti svoje šake i ruke preko mreže, pod uslovom da to ne ometa protivnikovu igru. Nije dozvoljeno dodirnuti loptu preko mreže sve dok protivnik ne izvrši udarac u napadu.	BLOKIRANJE U PROTIVNIČKOM PROSTORU Prilikom blokiranja, igrači mogu postaviti svoje šake i ruke preko mreže, pod uslovom da to ne ometa protivnikovu igru. Nije dozvoljeno dodirnuti loptu preko mreže prije nego što protivnik izvrši udarac u napadu	Novo pravilo (radi razjašnjenja) Prilikom blokiranja preko mreže, igrači mogu postaviti svoje šake i ruke preko mreže, pod uslovom da to ne ometa protivnikovu igru. Nije dozvoljeno dodirnuti loptu preko mreže prije nego što protivnik izvrši udarac u napadu.
14.6.1	Bloker dodiruje loptu u protivničkom prostoru, prije ili istovremeno sa protivnikovim udarcem u napadu.	Bloker dodiruje loptu u protivničkom prostoru, prije protivnikovog udarca u napadu.	Promjena pravila (da bi se izbjegao nepotreban prekid toka utakmice)
15.2.4		Nije dozvoljeno zahtjevati bilo koji pravilni prekid igre, nakon što je zahtjev odbijen i sankcionisan opomenom za odugovlačenje, tokom istog prekida igre (tj. pre završetka sledećeg okončanog nadigravanja).	Novo pravilo (radi razjašnjenja)

<p>15.4</p> <p>15.4.1</p>	<p>TAJM-AUTI I TEHNIČKI TAJM-AUTI</p> <p>Zahtjev za tajm-aut mora biti upućen pokazivanjem odgovarajućeg znaka rukom, kada je lopta van igre i prije zvižduka za servis. Svi zahtjevani tajm-auti traju 30 sekundi.</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, obavezno je koristiti sirenu, a zatim znak rukom, za zahtjevanje tajm-auta.</p>	<p>~~TAJM-AUTI I TEHNIČKI TAJM-AUTI~~</p> <p>Zahtjev za tajm-aut mora biti upućen pokazivanjem odgovarajućeg znaka rukom, kada je lopta van igre i prije zvižduka za servis. Svi zahtjevani tajm-auti traju 30 sekundi.</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, dužina tajm-auta se može podešavati, ukoliko FIVB odobri takav zahtjev, zasnovan na zahtjevu organizatora.</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, obavezno je koristiti sirenu, a zatim znak rukom, za zahtjevanje tajm-auta.</p>	<p>Pod uticajem brisanja nekadašnjeg pravila 15.4.2</p> <p>Razjašnjenje</p>
<p>15.4.2</p>	<p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, u prva četiri seta automatski se primjenjuju dva dodatna „tehnička tajm-auta“ u trajanju od 60 sekundi, kada ekipa koja vodi osvoji 8. i 16. poen.</p>	<p>15.4.2. BRIŠE SE</p>	<p>Promjena pravila (ukoliko je neophodno, može se naznačiti u posebnim odredbama takmičenja)</p> <p><u>PRAVILA NA KOJA UTIČE:</u> 4.2.3 – 15.4 – 15.4.3 – 15.4.4</p>
<p>15.4.3</p>	<p>U odlučujućem (petom) setu, nema „tehničkih tajm-auta“; samo dva tajm-auta, u trajanju od 30 sekundi, mogu biti zahtjevana od strane svake ekipe.</p>	<p>15.4.3. BRIŠE SE</p>	<p>Promjena pravila (pod uticajem brisanja nekadašnjeg pravila 15.4.2)</p>
<p>15.4.4</p>	<p>Za vrijeme svakog tajm-auta (uključujući i tehničke "tajm-aute"), igrači koji su u igri moraju otići u slobodnu zonu, u blizinu svoje klupe za rezervne igrače.</p>	<p>Sada 15.4.2</p> <p>Za vrijeme svakog tajm-auta (~~uključujući i tehničke "tajm-aute"~~), igrači koji su u igri moraju otići u slobodnu zonu, u blizinu svoje klupe za rezervne igrače.</p>	<p>Novi redosled i prilagođeno pod uticajem brisanja nekadašnjih pravila 15.4.2 i 15.4.3</p>

15.7	<p>IZUZETNA ZAMJENA</p> <p>Igrač (osim Libera) koji ne može da nastavi igru, zbog povrede ili bolesti, treba da bude zamijenjen pravilnom zamjenom. Ako to nije moguće, ekipa ima pravo na IZUZETNU zamjenu, bez obzira na ograničenja iz Pravila 15.6.</p> <p>Izuzetna zamjena znači da bilo koji igrač, koji nije na terenu u trenutku povrede/bolesti/, osim Libera, drugog Libera ili igrača umjesto kojeg je Libero u igri, može zamijeniti povrijeđenog/bolesnog igrača. Ovako zamijenjeni povrijeđeni/bolesni igrač se ne može vratiti u igru na toj utakmici.</p>	<p>IZUZETNA ZAMJENA</p> <p>Igrač (osim Libera) koji ne može da nastavi igru, zbog povrede/bolesti, ili isključenja/odstranjenja, treba da bude zamijenjen pravilnom zamjenom. Ako to nije moguće, ekipa ima pravo na IZUZETNU zamjenu, bez obzira na ograničenja iz Pravila 15.6.</p> <p>Izuzetna zamjena znači da bilo koji igrač, koji nije na terenu u trenutku povrede/bolesti/isključenja/odstranjenja, osim Libera, drugog Libera ili igrača umjesto kojeg je Libero u igri, može zamijeniti povrijeđenog/bolesnog/isključenog/odstranjenog igrača.</p> <p>Ovako zamijenjeni povrijeđeni/bolesni/isključeni igrač se ne može vratiti u igru na toj utakmici.</p>	<p>Pod uticajem promjene pravila 15.8</p>
15.8	<p>ZAMJENA ISKLJUČENOG ILI ODSTRANJENOG IGRAČA</p> <p>ISKLUČENI ili ODSTRANJENI igrač mora odmah biti pravilno zamjenjen. Ako to nije moguće, ekipa se proglašava NEKOMPLETNOM.</p>	<p>ZAMJENA ISKLJUČENOG ILI ODSTRANJENOG IGRAČA</p> <p>ISKLUČENI ili ODSTRANJENI igrač mora odmah biti pravilno zamjenjen. Ako to nije moguće, ekipa ima pravo da izvrši izuzetnu zamjenu. Ako to nije moguće, ekipa se proglašava NEKOMPLETNOM.</p>	<p>Promjena pravila (da bi se izbjeglo da ekipa izgubi set iz ovog razloga, ili u najgorem slučaju da obje ekipe budu proglašene nekompletnim istovremeno)</p> <p><u>PRAVILA NA KOJA UTIČE:</u> 15.7 – 15.11.1.3</p>
15.10.3b	<p>Ukoliko igrač nije spreman, zamjena se neće odobriti i ekipa se sankcioniše za odugovlačenje</p>	<p>Ukoliko igrač nije spreman u trenutku zahtjeva, zamjena se neće odobriti i ekipa se sankcioniše za odugovlačenje</p>	<p>Dopuna</p>

15.10.3c	Zahtev za zamjenu prati i objavljuje zapisničar, ili drugi sudija, koristeći sirenu, odnosno pištaljku. Drugi sudija odobrava zamjenu. Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, prilikom zamjene se koriste tablice sa brojevima (čak i u situacijama kada se koriste elektronski uređaji).	Zahtev za zamjenu prati i objavljuje zapisničar, ili drugi sudija, koristeći sirenu, odnosno pištaljku. Drugi sudija odobrava zamjenu. Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, prilikom zamjene se koriste tablice sa brojevima (osim u situacijama kada se koriste elektronski uređaji za prenošenje podataka zapisničaru).	Dopuna
15.11.1.3	za drugu zamjenu igrača od strane iste ekipe za vrijeme istog prekida (tj. prije završetka sledećeg okončanog nadigravanja), osim u slučaju povrede/bolesti igrača u igri;	za drugu zamjenu igrača od strane iste ekipe za vrijeme istog prekida (tj. pre završetka sledećeg okončanog nadigravanja), osim u slučaju povrede/bolesti/ ~~isključenja/odstranjenja~~ igrača u igri;	Pod uticajem promjene pravila 15.8
19.2	OPREMA Libero-igrač(i) moraju nositi uniformu (ILI PRSLUK ZA NOVOODREĐENOG Libera), na kojoj preovlađuje boja različita od svih boja na uniformi ostatka ekipe. Uniforma mora biti kontrastne boje u odnosu na boju uniformi ostatka ekipe.	OPREMA Libero-igrač(i) moraju nositi uniformu (ILI PRSLUK ZA NOVOODREĐENOG Libera), na kojoj preovlađuje boja različita od svih boja na uniformi ostatka ekipe. Uniforma mora biti kontrastne boje u odnosu na boju uniformi ostatka ekipe. Oba Libera mogu biti u uniformama koje se razlikuju i između sebe i od ostatka ekipe.	Razjašnjenje
19.4.2.5	Ukoliko trener uputi zahtjev da kapiten ekipe bude određen za novog Libera, to će biti dozvoljeno, ali se, u tom slučaju, kapiten ekipe mora odreći svih liderskih prava.	Ukoliko trener uputi zahtjev da kapiten ekipe bude određen za novog Libera, to će biti dozvoljeno ~~ali se, u tom slučaju, kapiten ekipe mora odreći svih liderskih prava.~~	Pod uticajem promjene pravila 5
21.3.2.1	Član ekipe, koji je sankcionisan isključenjem, ne može igrati do kraja seta, istog trenutka mora biti pravilno zamjenjen ukoliko se nalazi na terenu i mora ostati da sjedi u kaznenom prostoru, bez drugih posledica. Isključeni trener gubi pravo da interveniše u setu i mora sjedjeti u kaznenom prostoru.	Član ekipe, koji je sankcionisan isključenjem, ne može ~~učestvovati~~ do kraja seta, mora da ode u svlačionicu ekipe dok se set koji je u toku ne završi , bez drugih posledica. Isključeni trener gubi pravo da interveniše u setu i mora da ode u svlačionicu ekipe dok se set koji je u toku ne završi.	Promjena pravila pod uticajem brisanja pravila 1.4.6 <u>PRAVILA NA KOJA UTIČE:</u> Dijagram 9a

21.3.3.1	Član ekipe, koji je sankcionisan odstranjenjem, istog trenutka mora biti pravilno zamjenjen ukoliko se nalazi na terenu i mora napustiti takmičarski kontrolni prostor, do kraja utakmice, bez drugih posledica.	Član ekipe, koji je sankcionisan odstranjenjem, istog trenutka mora biti pravilno / izuzetno zamjenjen ukoliko se nalazi na terenu i mora da ode u svlačionicu ekipe , do kraja utakmice, bez drugih posledica.	Promjena pravila pod uticajem brisanja pravila 1.4.6 PRAVILA NA KOJA UTIČE: Dijagram 9a
22 22.1	SUDIJSKI KOLEGIJUM I POSTUPCI SASTAV Sudijski kolegijum za utakmicu se sastoji od sledećih službenih lica: – prvi sudija – drugi sudija – zapisničar – četvoro (dvoje) linijskih sudija Njihov položaj je prikazan na dijagramu 10. Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, obavezan je pomoćnik zapisničara.	SUDIJSKI TIM I POSTUPCI SASTAV Sudijski kolegijum za utakmicu se sastoji od sledećih službenih lica: – prvi sudija – drugi sudija – čelendž sudija – rezervni sudija – zapisničar – četvoro (dvoje) linijskih sudija Njihov položaj je prikazan na dijagramu 10. Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, obavezni su čelendž sudija (ukoliko se koristi VCS), rezervni sudija i pomoćnik zapisničara.	Dopuna i promjena naslova (da bi se uključili i čelendž sudija i rezervni sudija u sudijski tim)
23.2.2	On/ona, takođe, kontroliše rad skupljača lopti, brisača poda i brzih brisača.	On/ona, takođe, kontroliše rad skupljača lopti, brisača-poda i brzih brisača.	Razjašnjenje
23.3.2.3	c) greškama iznad mreže i nedozvoljenom kontaktu igrača sa mrežom, prevashodno na strani ekipe koja napada;	c) greškama iznad mreže i nedozvoljenom kontaktu igrača sa mrežom, prevashodno (ali ne isključivo) na strani ekipe koja napada;	Dopuna

24.2.10	<p>On/ona nadgleda članove ekipa u kaznenim prostorima i obaveštava prvog sudiju o nedozvoljenom ponašanju.</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, ovlašćenja iz 24.2.5 i 24.2.10 obavlja rezervni sudija</p>	<p>TEKST SE BRIŠE</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, ovlašćenje iz 24.2.5 i ~~24.2.10~~ obavlja rezervni sudija</p>	<p>Pod uticajem brisanja pravila 1.4.6</p>
24.3.2.3	<p>nedozvoljen kontakt igrača sa mrežom prevashodno na strani ekipe koja blokira, ili sa antenom, na svojoj strani terena;</p>	<p>nedozvoljen kontakt igrača sa mrežom prevashodno (ali ne isključivo) na strani ekipe koja blokira, ili sa antenom, na svojoj strani terena;</p>	<p>Dopuna</p>
<p>25</p> <p>25.1</p> <p>25.2</p> <p>25.2.1</p> <p>25.2.2</p> <p>25.2.3</p> <p>25.2.4</p>		<p>ČELENĐŽ SUDIJA</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, čelendž sudija je obavezan, ukoliko se koristi Video čelendž sistem (VCS)</p> <p>MJESTO</p> <p>Čelendž sudija obavlja svoje funkcije u prostoru za čelendž, koji se nalazi na izdvojenoj poziciji koju određuje FIVB tehnički delegat.</p> <p>NADLEŽNOSTI</p> <p>-nadgleda postupak čelendža i obezbjeđuje da se on odvija u skladu sa pravilom čelendža koje je na snazi.</p> <p>-Čelendž sudija nosi zvaničnu sudijsku uniformu dok obavlja svoje funkcije.</p> <p>-nakon postupka čelendža, obavještava prvog sudiju o prirodi greške.</p> <p>-na kraju utakmice, potpisuje zapisnik</p>	<p>Novo pravilo (da bi se uključio čelendž sudija u Zvanična pravila odbojke)</p> <p><u>PRAVILA NA KOJA UTIČE:</u> Promjena redosleda – nekadašnje pravilo 25 “ZAPISNIČAR” sada postaje pravilo 27</p>

26		REZERVNI SUDIJA	Novo pravilo
		Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, obavezan je rezervni sudija.	(da bi se uključio rezervni sudija u Zvanična pravila odbojke)
26.1		MJESTO Rezervni sudija obavlja svoje funkcije nalazeći se na izdvojenoj poziciji koja je određena FIVB planom terena.	
26.2		NADLEŽNOSTI	
26.2.1		Rezervni sudija je u obavezi da:	
26.2.2		nosi zvaničnu sudijsku uniformu dok obavlja svoje funkcije	
26.2.3		zamjeni drugog sudiju u slučaju odsustva, ili u slučaju da on/ona nije u mogućnosti da nastavi svoj posao, ili u slučaju da drugi sudija postane prvi sudija	
26.2.4		kontrolira tablice za zamjene (ukoliko se koriste) prije utakmice i između setova	
26.2.5		provjeri rad tableta na klupama prije i između setova, ukoliko postoji problem	
26.2.6		pomaže drugom sudiji da održi slobodnu zonu prohodnom	
26.2.7		pomaže drugom sudiji u upućivanju isključenog/odstranjenog člana ekipe da ode u svlačionicu ekipe	
26.2.8		kontrolira igrače-zamjene u prostoru za zagrijavanje i na klupi	
26.2.9		donosi drugom sudiji četiri lopte za igru, odmah nakon predstavljanja startnih igrača i daje drugom sudiji loptu za igru, nakon što on/ona završi sa provjerom pozicija igrača	
26.2.10		pomaže drugom sudiji u usmjeravanju rada brzih brisača	

PRAVILA NA KOJA UTIČE:

Promjena redosleda – nekadašnje pravilo 26 “POMOĆNIK ZAPISNIČARA” sada postaje pravilo 28

25	ZAPISNIČAR	27 ZAPISNIČAR	Promjena redosleda (tekst nepromijenjen)
25.1	MJESTO	27.1 MJESTO	
25.2	NADLEŽNOSTI	27.2 NADLEŽNOSTI	
25.2.1		27.2.1	
25.2.1.1		27.2.1.1	
25.2.1.2		27.2.1.2	
25.2.2		27.2.2	
27.2.2.1		27.2.2.1	
27.2.2.2		27.2.2.2	
25.2.2.3		27.2.2.3	
25.2.2.4		27.2.2.4	
25.2.2.5		27.2.2.5	
25.2.2.6		27.2.2.6	
25.2.2.7		27.2.2.7	
25.2.2.8		27.2.2.8	
25.2.3		27.2.3	
25.2.3.1		27.2.3.1	
25.2.3.2		27.2.3.2	
25.2.3.3		27.2.3.3	
26	POMOĆNIK ZAPISNIČARA	28 POMOĆNIK ZAPISNIČARA	Promjena redosleda (tekst nepromenjen, izuzev brisanja nekadašnjeg 26.2.2.3)
26.1	MJESTO	28.1 MJESTO	
26.2	NADLEŽNOSTI	28.2 NADLEŽNOSTI	
26.2.1		28.2.1	
26.2.1.1		28.2.1.1	
26.2.1.2		28.2.1.2	
26.2.2		28.2.2	
26.2.2.1		28.2.2.1	
26.2.2.2		28.2.2.2	
26.2.2.3	započinje i završava mjerenje tehničkog tajm-auta	BRIŠE SE (Pod uticajem brisanja nekadašnjeg pravila 15.4.2)	
26.2.2.4		28.2.2.3	
26.2.2.5		28.2.2.4	
26.2.2.6		28.2.2.5	
26.2.3		28.2.3	
26.2.3.1		28.2.3.1	
26.2.3.2		28.2.3.2	

<p>27</p> <p>27.1</p> <p>27.2</p> <p>27.2.1</p> <p>27.2.1.1</p> <p>27.2.1.2</p> <p>27.2.1.3</p> <p>27.2.1.4</p> <p>27.2.1.5</p> <p>27.2.1.6</p> <p>27.2.1.7</p> <p>27.2.2</p>	<p>LINIJSKE SUDIJE</p> <p>MJESTO Ako je prisutno samo dvoje linijskih sudija, oni stoje kod uglova terena, najbližim desnoj ruci svakog sudije, dijagonalno na 1 do 2 m od ugla. Svako od njih kontroliše dve linije, osnovnu i bočnu, na svojoj strani terena.</p> <p>Na FIVB, svjetskim i zvaničnim takmičenjima, obavezno je prisustvo četvero linijskih sudija.</p> <p>Oni stoje u slobodnoj zoni, na 1 do 3 m od svakog ugla terena, u zamišljenom produžetku linija koje kontrolišu.</p>	<p>29 LINIJSKE SUDIJE</p> <p>29.1 MJESTO Ako je prisutno samo dvoje linijskih sudija, oni stoje kod uglova terena, najbližim desnoj ruci svakog sudije, dijagonalno na 1 do 2 m od ugla. Svako od njih kontroliše dve linije, osnovnu i bočnu, na svojoj strani terena.</p> <p>BRIŠE SE</p> <p>Za FIVB, svjetska i zvanična takmičenja, ukoliko se koristi četvero linijskih sudija, oni stoje u slobodnoj zoni, na 1 do 3 m od svakog ugla terena, u zamišljenom produžetku linija koje kontrolišu.</p> <p>29.2 NADLEŽNOSTI</p> <p>29.2.1</p> <p>29.2.1.1</p> <p>29.2.1.2</p> <p>29.2.1.3</p> <p>29.2.1.4</p> <p>29.2.1.5</p> <p>29.2.1.6</p> <p>29.2.1.7</p> <p>29.2.2</p>	<p>Promjena redosleda i promjena pravila (da bi se izbjegla obaveza korišćenja četvero linijskih sudija na FIVB takmičenjima)</p> <p>Promjena redosleda (tekst nepromijenjen)</p>
<p>28</p> <p>28.1</p> <p>28.2</p>	<p>ZVANIČNI ZNACI</p> <p>SUDIJSKI ZNACI RUKOM</p> <p>ZNACI ZASTAVICOM LINIJSKIH SUDIJA</p>	<p>30 ZVANIČNI ZNACI</p> <p>30.1 SUDIJSKI ZNACI RUKOM</p> <p>30.2 ZNACI ZASTAVICOM LINIJSKIH SUDIJA</p>	<p>Promjena redosleda (tekst nepromijenjen)</p>

<p>Dijagram 9 9a</p>	<p>SKALE OPOMENA I SANKCIJA I NJIHOVE POSLEDICE OPOMENE I SANKCIJE ZA NESPORTSKO PONAŠANJE</p> <p>Posledica neuljudnog ponašanja drugo: Igrač će napustiti prostor za igru i ostati u kaznenom prostoru do kraja seta</p> <p>treće: Igrač će napustiti takmičarski prostor do kraja utakmice</p> <p>Posledica nasilničkog ponašanja prvo: Igrač će napustiti prostor za igru i ostati u kaznenom prostoru do kraja seta</p> <p>drugo: Igrač će napustiti takmičarski prostor do kraja utakmice</p> <p>Posledica agresije prva: Igrač će napustiti takmičarski prostor do kraja utakmice</p>	<p>SKALE OPOMENA I SANKCIJA I NJIHOVE POSLEDICE OPOMENE I SANKCIJE ZA NESPORTSKO PONAŠANJE</p> <p>Posledica neuljudnog ponašanja drugo: Član ekipe mora da ode u svlačionicu ekipe do kraja seta</p> <p>treće: Član ekipe mora da ode u svlačionicu ekipe do kraja utakmice</p> <p>Posledica nasilničkog ponašanja prvo: Član ekipe mora da ode u svlačionicu ekipe do kraja seta</p> <p>drugo: Član ekipe mora da ode u svlačionicu ekipe do kraja utakmice</p> <p>Posledica agresije prva: Član ekipe mora da ode u svlačionicu ekipe do kraja utakmice</p>	<p>Pod uticajem brisanja pravila 1.4.6</p>
--------------------------	--	--	---

	<p>DEFINICIJE</p> <p>KAZNENI PROSTOR</p> <p>U svakoj polovini takmičarskog/kontrolnog prostora nalazi se kazneni prostor, iza produžetka osnovne linije, van slobodne zone, koja bi trebalo da bude postavljena najmanje 1,5 m iza zadnje ivice klupe za rezervne igrače.</p> <p>SKUPLJAČI LOPTI I BRISAČI PODA</p> <p>Osoblje čiji je posao da, dodavanjem lopte ka serveru između nadigravanja, održava tok igre. Brisači poda: osoblje čiji je posao da podlogu održava čistom i suvom. Oni brišu teren prije utakmice, između setova, i po potrebi, poslije svakog nadigravanja.</p>	<p>BRIŠE SE</p> <p>SKUPLJAČI LOPTI I BRZI BRISAČI</p> <p>Osoblje čiji je posao da, dodavanjem lopte ka serveru između nadigravanja, održava tok igre. Brzi brisači: osoblje čiji je posao da podlogu održava čistom i suvom, po potrebi poslije svakog nadigravanja, koristeći male peškire.</p>	<p>Pod uticajem brisanja pravila 1.4.6</p>
		<p>PRVO ODIGRAVANJE EKIPE</p> <p>Postoje četiri slučaja kada se akcija u igri smatra prvim odigravanjem ekipe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prijem servisa - prijem napada protivničke ekipe - prijem lopte odbijene od sopstvenog bloka - prijem lopte odbijene od protivničkog bloka 	<p>Novo (opisno)</p>
		<p>PROTOKOL</p> <p>Niz događaja prije početka utakmice, uključujući žreb, zagrijavanje, predstavljanje ekipa i sudija, definisanih u posebnom Priručniku za to takmičenje.</p>	<p>Novo (opisno)</p>

